

(Publicată pe site în 22.12.2009)

DECIZIA

Nr. 58 / 13.XI.2009

referitoare la încălcarea art. 9 alin. (1) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, de către autoritățile administrației publice locale din municipiul București, prin intervențiile acestora pe piața serviciului de salubritate a localităților

În baza:

1. Dispozițiilor Decretului nr.700/27.04.2009 pentru numirea Președintelui Consiliului Concurenței;
2. Dispozițiilor Decretelor nr.701/27.04.2009, nr.702/27.04.2009, nr. 703/27.04.2009, nr.1087/06.09.2006, nr.1088/06.09.2006 și nr.1089/06.09.2006 pentru numirea membrilor Plenului Consiliului Concurenței;
3. Dispozițiilor Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, publicată în Monitorul Oficial nr. 742 - Partea I, din 16.08.2005;
4. Dispozițiilor Regulamentului de organizare, funcționare și procedură al Consiliului Concurenței, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 288/01.04.2004, cu modificările și completările ulterioare;
5. Prevederilor Instrucțiunilor cu privire la definirea pieței relevante, în scopul stabilirii părții substanțiale de piață, publicate în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 288/01.04.2004, cu modificările și completările ulterioare;
6. Investigației declanșate prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 64/26.02.2008, având ca obiect analiza pieței serviciului de salubritate din municipiul București, precum și posibila încălcare a prevederilor art. 9 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, de către autoritățile administrației publice locale din municipiul București, prin intervențiile acestora pe piața serviciului de salubritate a localităților .

Având în vedere:

1. Raportul de investigație prezentat Plenului Consiliului Concurenței de către raportor, precum și a celorlalte acte și lucrări din dosarul cauzei;
2. Faptul că au fost îndeplinite procedura de transmitere a Raportului de investigație părților implicate pentru luare la cunoștință și formulare de observații și procedura de citare pentru audierea părților în Plenul Consiliului Concurenței la data de 26.10.2009;
3. Observațiile la Raportul de investigație transmise Consiliului Concurenței de părțile implicate;

4. Faptul că, în cadrul ședinței de audiere desfășurată în data de 26.10.2009, a fost întrunită condiția de cvorum pentru ca Plenul Consiliului Concurenței să poată delibera și decide în mod valabil;

5. Declarațiile făcute în timpul audierii din data de 26.10.2009 de către reprezentanții legali ai părților implicate prezenți la audiere;

6. Faptul că, în cadrul ședinței de deliberare desfășurată în data de 05.11.2009, a fost întrunită condiția de cvorum pentru ca Plenul Consiliului Concurenței să poată delibera și decide în mod valabil.

I. Sumar executiv

1. Prin Ordinul nr. 64/26.02.2008, Președintele Consiliului Concurenței, în baza hotărârii Plenului Consiliului Concurenței adoptată în ședința din data de 15.02.2008, a dispus declanșarea din oficiu a unei investigații având ca obiect analiza pieței serviciului de salubritate din municipiul București, precum și posibila încălcare a prevederilor art. 9 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, de către autoritățile administrației publice locale din municipiul București, prin intervențiile acestora pe piața serviciului de salubritate a localităților.

2. Serviciul de salubritate a localităților face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și beneficiază de reglementare proprie, respectiv *Legea nr.101/2006 a serviciului de salubritate a localităților, cu modificările și completările ulterioare* - potrivit căreia autoritățile administrației publice locale dețin competența exclusivă în materia organizării, coordonării, reglementării, conducerii, monitorizării și controlului acestui serviciu public. Consiliile locale stabilesc strategia de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciilor de salubritate, ținând seama de planurile de urbanism și de programele de dezvoltare economico-socială a unității administrativ-teritoriale.

3. Serviciile publice de salubritate sunt prestate de către operatori pe baza contractelor de delegare de gestiune încheiate cu autoritățile administrației publice locale, gestiunea serviciilor publice de salubritate realizându-se, potrivit legii, prin gestiune directă sau prin gestiune delegată. Alegerea formei de gestiune a serviciilor publice de salubritate se face prin hotărâre a consiliilor locale sau județene, după caz. Potrivit legislației în domeniu, delegarea gestiunii acestui serviciu public trebuie să se facă în condiții de transparență, imparțialitate și competitivitate.

4. Respectarea regulilor specifice unei economii de piață bazate pe libera inițiativă și pe libertatea comerțului este o obligație ce incumbă, deopotrivă, agenților economici și organelor administrației publice care, în exercitarea atribuțiilor lor legale, nu pot interveni în activitatea agenților economici prin limitarea libertății comerțului sau a autonomiei acestora ori prin stabilirea unor condiții discriminatorii.

5. În acest sens, art.9 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, interzice orice acțiuni ale administrației publice centrale sau locale, având ca obiect sau putând avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței în special:

- să ia decizii care limitează libertatea comerțului sau autonomia agenților economici, ce se exercită cu respectarea reglementărilor legale;
- să stabilească condiții discriminatorii pentru activitatea agenților economici.

6. În condițiile în care contractul de delegare a gestiunii serviciului de salubritate se încheie cu un singur operator, concurența între agenții economici se manifestă cu prilejul realizării procedurii de delegare a gestiunii, la prezentarea ofertelor de către societățile interesate.

7. În acest context, durata pentru care autoritatea contractantă încredințează efectuarea serviciului public de salubritate unui singur agent economic devine un element esențial. Astfel, durata derulării unui astfel de contract trebuie fixată ținând cont de necesitatea garantării stabilității economice și financiare a proiectului, în așa fel încât să nu limiteze libera concurență mai mult decât este necesar pentru garantarea amortizării investiției.

8. În înțelesul regulilor de concurență, pe piețele unde concurența se manifestă în cadrul licitațiilor, stabilirea unei durate nejustificat de mari a contractului de delegare a gestiunii serviciului public constituie o ingerință a autorității publice prin care se distorsionează mediul concurențial. O astfel de durată nejustificată favorizează operatorul cu care se încheie contractul public și creează bariere la intrarea pe piață a altor operatori ce ar putea presta același serviciu mai eficient.

9. În urma analizei efectuate în cursul investigației și a documentelor aflate la dosarul cauzei au rezultat următoarele:

a) După expirarea termenului inițial al contractelor de delegare a serviciului public salubritate, autoritățile publice locale din municipiul București nu au organizat licitații pentru delegarea serviciului (în cazul sectoarelor 2, 3, 4 și 6) ci au optat, în perioada 2004 – 2007, pentru prelungirea contractelor inițiale prin acte adiționale. Aceste măsuri au constituit intervenții ale autorităților administrației locale pe piață, intervenții ce intră sub incidența art.9 alin.(1) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, prin favorizarea agenților economici parte în respectivele contracte;

b) Primăria sectorului 1¹ a delegat, în anul 2008, serviciul public de salubritate pe o perioadă de 25 de ani, fără identificarea clară a investițiilor concrete pe care trebuie să le facă operatorul privat pentru activitățile a căror gestiune îi este încredințată. Astfel, se creează un avantaj nejustificat pentru agentul economic contractant, care nu mai este supus presiunilor concurențiale din partea celorlalte societăți interesate să intre pe piață. Această măsură a constituit o intervenție pe piață a autorității publice locale ce intră sub incidența art.9 alin.(1) din Legea concurenței nr.21/1996, prin blocarea accesului altor operatori pentru o durată nejustificat de mare;

c) Intenția organizării unei licitații de delegare a serviciului public de salubritate de către Primăria Sector 5 pe o perioadă de 25 de ani, fără identificarea clară a investițiilor concrete pe care trebuie să le facă operatorul privat, este de natură să aducă atingere art. 9 din Legea concurenței, în măsura în care această intenție va fi pusă în practică.

¹ Termenul „primărie” din cuprinsul prezentei Decizii vizează autoritățile deliberative și executive ale administrației publice locale din municipiul București

10. Aceste intervenții ale autorităților administrației publice locale au avut ca efect restrângerea, împiedicarea și denaturarea concurenței pe piața activităților specifice serviciului public de salubritate de pe teritoriul municipiului București.

II. Părțile implicate

11. Având în vedere obiectul investigației declanșate prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 64/26.02.2008, și anume *analiza pieței serviciului de salubritate din municipiul București, dar și posibila încălcare a prevederilor art.9 din Legea concurenței de către autoritățile administrației publice locale din municipiul București, prin intervențiile acestora pe piața serviciului public de salubritate*, în analiză au fost implicate autoritățile administrației publice locale și au fost consultați agenții economici prezenți pe piața serviciului public de salubritate: ROSAL GRUP SRL, SUPERCOM SA, URBAN SA, RER Ecologic Service București REBU SA, ROMPREST SERVICE SA și SERVICII SALUBRITATE BUCUREȘTI SA.

12. Serviciile comunitare de utilități publice², denumite generic *servicii de utilități publice*, sunt definite ca totalitatea activităților de utilitate și interes public general, desfășurate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul satisfacerii cerințelor comunităților locale, prin care se asigură următoarele utilități:

- a) alimentarea cu apă;
- b) canalizarea și epurarea apelor uzate;
- c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- d) producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- e) *salubritatea localităților*;
- f) iluminatul public;
- g) administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și altele asemenea;
- h) transportul public local.

13. Serviciile de utilități publice fac parte din sfera serviciilor publice de interes general și au următoarele particularități:

- a) au caracter economico-social;
- b) răspund unor cerințe și necesități de interes și utilitate publică;
- c) au caracter tehnico-edilitar;
- d) au caracter permanent și regim de funcționare continuu;
- e) *regimul de funcționare poate avea caracteristici de monopol*;
- f) presupun existența unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate;
- g) aria de acoperire are dimensiuni locale: comunale, orașenești, municipale sau județene;
- h) sunt înființate, organizate și coordonate de autoritățile administrației publice locale;
- i) sunt organizate pe principii economice și de eficiență;

² Legea nr.51/2006, legea serviciilor comunitare de utilitati publice, cu modificarile si completarile ulterioare

- j) pot fi furnizate/prestate de către operatori care sunt organizați și funcționează fie în baza reglementărilor de drept public, fie în baza reglementărilor de drept privat;
- k) sunt furnizate/prestate pe baza principiului "beneficiarul plătește";
- l) recuperarea costurilor de exploatare ori de investiții se face prin prețuri, tarife sau taxe speciale.

14. Serviciul public de salubritate a localităților³ face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale ori asociațiilor de dezvoltare comunală, în scopul salubrității localităților.

15. Serviciul public de salubritate a localităților (denumit în continuare serviciu de salubritate) se organizează pentru satisfacerea nevoilor populației, ale instituțiilor publice și ale agenților economici de pe teritoriul respectivelor unități administrativ-teritoriale.

1. Autoritățile administrației publice⁴

16. Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală⁵ sunt consiliile locale și județene (ca autorități deliberative) și primarii (ca autorități executive).

17. În relațiile dintre autoritățile administrației publice locale și consiliul județean, pe de o parte, precum și între consiliul local și primar, pe de altă parte, nu există raporturi de subordonare. Consiliile locale și primarii funcționează ca autorități ale administrației publice locale și rezolvă treburile publice ale unității administrativ-teritoriale respective.

18. Potrivit legii⁶, în unitățile administrativ-teritoriale administrația publică se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

19. Potrivit principiului autonomiei locale, autoritățile administrației publice locale au dreptul să soluționeze și să gestioneze, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii. Acest drept se exercită de consiliile locale și primari, precum și de consiliile județene, autorități ale administrației publice locale alese prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

20. Consiliul local are inițiativă și hotărăște în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale

³ Legea nr.101/2006 serviciului de salubritate a localităților, cu modificările și completările ulterioare

⁴ Legea nr.215/2001 a administrației publice locale, republicată

⁵ Autonomie locală – dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii.

⁶ Legea nr.215/23.04.2001 a administrației publice locale, republicată

administrației publice locale sau centrale. Printre atribuțiile exercitate de către consiliul local se numără și gestionarea serviciilor furnizate către cetățeni.

21. Primarul asigură punerea în aplicare a legilor, decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local; dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.

22. Primarul reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice, precum și în justiție. Printre altele, primarul conduce serviciile publice locale, în sensul că el coordonează realizarea serviciilor publice de interes local prestate prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local.

23. Municipiul București este organizat în 6 subdiviziuni administrativ-teritoriale, numite sectoare; fiecare sector are un primar și un viceprimar, iar municipiul București are un primar general și 2 viceprimari.

24. Autoritățile administrației publice locale din municipiul București sunt Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale ale sectoarelor, ca autorități deliberative, precum și primarul general al municipiului București și primarii sectoarelor, ca autorități executive.

25. Consiliile locale ale sectoarelor municipiului București exercită o serie de atribuții printre care și aceea de a hotărâi cu privire la concesionarea sau închirierea serviciilor publice de sub autoritatea lor, precum și aceea de a stabili impozite și taxe locale și speciale.

2. Operatorii⁷ serviciului de salubritate

26. Operatorii serviciului de salubritate pot fi desemnați fie prin hotărâre de dare în administrare, în cazul gestiunii directe⁸, fie prin hotărâre de atribuire a

⁷ Operator – persoană juridică română sau străină care are competența și capacitatea recunoscute prin licență de a furniza/presta, în condițiile reglementărilor în vigoare, un serviciu de utilități publice și care asigură nemijlocit administrarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferent acestuia. Operatori pot fi: autoritățile administrației publice locale sau o structură proprie a acestora cu personalitate juridică, asociațiile de dezvoltare comunitară, societăți comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, cu capital social privat sau mixt și societăți comerciale cu capital social privat sau mixt (Legea nr.51/2006 – legea serviciilor comunitare de utilități publice)

⁸ Gestiune directă – modalitatea de gestiune în care autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, își asumă, în calitate de operator, toate serviciile și responsabilitățile ce le revin, potrivit legii, cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice și la administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente. Gestionarea directă se realizează prin structuri proprii ale autorităților administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară.

contractului de delegare a gestiunii serviciului de salubritate, în cazul gestiunii delegate⁹.

27. Alegerea modalității de gestiune a serviciului de salubritate se face prin hotărâri ale consiliilor locale, ale Consiliului General al municipiului București sau ale asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz, în conformitate cu strategiile și programele de salubritate adoptate la nivelul fiecărei localități.

28. Piața serviciilor de salubritate din municipiul București este disputată, în principal, de șase mari operatori de salubritate: ROSAL GRUP SRL, SUPERCOM SA, URBAN SA, RER Ecologic Service Bucuresti REBU SA, ROMPREST SERVICE SA și SERVICII SALUBRITATE BUCURESTI SA.

29. Din informațiile și documentele primite de la operatorii de salubritate rezultă că opinia acestora cu privire la durata de amortizare a investițiilor pentru serviciul public de salubritate diferă de la un operator de salubritate la altul, după cum rezultă din tabelul de mai jos:

Operator	Durata de amortizare
SC Urban SA	15-20 ani
SC RER Ecologic Service București REBU SA	-
SC Romprest Service SA	10-16 ani
SC Servicii Salubritate București SA	7 ani
SC Rosal Grup SRL	6 ani
SC Supercom SA	Minim 15 ani

III. Autorități de reglementare

30. Pe parcursul investigației au fost consultate și s-au cerut puncte de vedere de la Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (denumită în continuare ANRSC) și Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (denumită în continuare ANRMAP), în calitatea lor de autorități de reglementare în domeniul serviciului public de salubritate și al achizițiilor publice.

31. Potrivit ANRSC, durata optimă a delegării se stabilește în cadrul studiului de oportunitate ce stă la baza delegării gestiunii serviciului, cu condiția ca această durată să nu depășească durata prevăzută de lege. Prin urmare, **investițiile necesare și durata de amortizare a acestora se stabilesc de la caz la caz, în funcție de situația locală a serviciului, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare.**

⁹ Gestiune delegată - modalitatea de gestiune în care autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, *transferă* unuia sau mai multor operatori toate serviciile și responsabilitățile privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, precum și administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora, pe baza unui contract, denumit contract de delegare a gestiunii. Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori de servicii de utilități publice.

32. Operatorii serviciului de salubritate care participă la procedurile organizate pentru delegarea gestiunii serviciului trebuie să facă dovada competenței tehnico-organizatorice, a celei privind calificarea personalului și a asigurării unei dotări tehnico-materiale adecvate, prin care să garanteze capacitatea de a presta serviciul la nivelul parametrilor cantitativi și calitativi prevăzuți în regulamentul serviciului de salubritate și pentru toate tipurile de activități contractate. De altfel, în vederea obținerii licenței, operatorul trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute în Regulamentul privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, aprobat prin HG nr. 745/2007.

33. Serviciul public de salubritate face parte din categoria serviciilor ale căror tarife nu se formează liber pe piață ci sunt reglementate.

Cuantumul și regimul tarifelor se stabilesc, se ajustează sau se modifică de către autoritățile administrației publice locale, potrivit Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților, aprobate prin Ordinul Președintelui ANRSC nr.109/2007. Structura și nivelul tarifelor se stabilesc astfel încât să acopere costul efectiv al prestării serviciului de salubritate, să acopere cel puțin sumele investite și cheltuielile curente de întreținere și exploatare a serviciului de salubritate, să încurajeze investițiile de capital, să respecte și să asigure autonomia financiară a operatorului.

34. Tarifele aprobate trebuie să conducă la realizarea unui raport calitate–cost cât mai bun pentru serviciul de salubritate prestat pe perioada angajată și la asigurarea unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante precum și la asigurarea funcționării eficiente a serviciului de salubritate și a exploatării bunurilor aparținând domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului de salubritate, precum și asigurarea protecției mediului.

35. Având în vedere competența exclusivă a autorității administrației publice locale în ceea ce privește delegarea gestiunii, numărul optim de operatori se stabilește de către aceasta. Operatorii au dreptul la exclusivitatea prestării serviciului de salubritate pentru toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale/sectorului municipiului București pentru care au contract de delegare a gestiunii și licență eliberată de ANRSC.

36. ANRMAP are ca rol fundamental formularea la nivel de concepție, promovarea și implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice și îndeplinește, printre altele, următoarele funcții: elaborarea strategiei în domeniul achizițiilor publice, în conformitate cu cerințele acquis-ului comunitar, reglementarea procedurilor pentru atribuirea contractelor de achiziție publică, reglementarea cadrului legal referitor la aplicarea procedurilor pentru atribuirea contractelor de achiziție publică și monitorizarea, analiza, evaluarea și supravegherea modului de atribuire a contractelor de achiziție publică.

ANRMAP are, în principal, atribuții în asigurarea unui cadru corespunzător de aplicare conformă a legislației în domeniul achizițiilor publice și dezvoltarea capacității de implementare la nivelul autorităților contractante.

37. ANRMAP a pus la dispoziția Consiliului Concurenței rapoartele de control elaborate în anul 2008, cu ocazia desfășurării procedurii de supraveghere la primăriile celor șase sectoare ale municipiului București.

38. Potrivit ANRMAP, în baza legislației incidente în materia serviciilor de gospodărire comunală, coroborate cu prevederile legislației specifice în materia de achiziții publice, Primăriile Sectoarelor 2, 3, 4 și 6 aveau obligația de a înceta raporturile contractuale cu prestatorii de servicii la data expirării contractelor inițiale și de a organiza licitații în vederea atribuirii contractelor de servicii de salubritate.

39. În ceea ce privește Sectorul 1, în luna august 2007, Primăria a organizat o licitație, contestată de către unii participanți. Curtea de Apel București a hotărât anularea procedurii de atribuire a contractului de salubritate, motiv pentru care la data de 08.12.2007, Primăria Sectorului 1 a organizat o nouă licitație, procedură aflată în curs de desfășurare la data realizării controlului ANRMAP (mai 2008).

40. O situație aparte față de celelalte sectoare s-a înregistrat la Sectorul 5 unde, în perioada noiembrie 2001 – aprilie 2008, activitatea de salubritate a fost prestată de către ADP Sector 5. În aprilie 2008, printr-o hotărâre a Consiliului Local, s-a stabilit ca serviciul de salubritate să se realizeze prin gestiune delegată iar contractul să fie atribuit prin licitație, procedură aflată în desfășurare la data la care ANRMAP și-a finalizat analiza.

IV. Actele și faptele constatate

În urma analizei documentelor și informațiilor existente la dosarul cauzei, puse la dispoziție de Primăria Generală a municipiului București (numită în continuare PMB) și de primăriile de sector (1 – 6)¹⁰, precum și de către agenții economici prezenți pe piața serviciului public de salubritate la nivelul Capitalei s-au constatat următoarele:

41. Primul contract de prestări servicii de salubritate în municipiul București a fost încheiat în data de 10.01.1997, când Consiliul General al Municipiului București (numit în continuare CGMB), reprezentat de Primarul General, a semnat cu SC RER – RWE ECOLOGIC SERVICE SA București – REBU (numită în continuare REBU SA) un acord pentru o perioadă de 10 ani, cu drept de prelungire în condițiile legii, cu excepția cazului în care beneficiarul ar fi anunțat prestatorul, în scris, cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea contractului, că dorește încetarea colaborării.

42. Ulterior, durata contractului s-a modificat în conformitate cu Hotărârea Consiliului General al municipiului București nr.163/08.07.1999 care prevedea reorganizarea serviciului public de salubritate prin organizarea de licitații pentru sectoarele 2, 3 și 6, urmând ca în sectoarele 1, 4 și 5 activitatea de salubritate să fie realizată, în continuare, de către REBU SA.

43. Direcția Generală Infrastructură și Servicii Publice din cadrul PMB a precizat că odată cu adoptarea HCGMB nr.141/2001 finanțarea serviciului a fost trecută în sarcina primăriilor de sectoare, iar contractele existente și actele adiționale au fost transferate la sectoare.

¹⁰ Termenul „primărie” din cuprinsul prezentei Decizii vizează autoritățile deliberative și executive ale administrației publice locale din municipiul București.

În cele ce urmează este prezentată evoluția delegării serviciului public de salubritate pentru fiecare sector al municipiului București și incidența Legii concurenței:

a/ Sectorul 1

44. Primăria municipiului București a delegat serviciul public de salubritate pe raza sectorului 1 către SC RER - RWE Ecologic Service București (REBU SA), prin contractul încheiat în data de 10.01.1997. Art.4 alin.(1) din acest contract prevede o durată inițială de 10 ani, cu posibilitatea de prelungire în condițiile legii.

45. La data de 18.08.2000, PMB și REBU SA semnează un act adițional la contractul mai sus menționat, potrivit căruia [art.7 pct.1] *durata contractului este de 7 ani de la data semnării actului adițional*, cu drept de prelungire în condițiile în care prestatorul nu i s-a retras autorizația pe perioada celor 7 ani. Astfel PMB a intervenit pe piață, afectând mediul concurențial prin prelungirea duratei contractului încheiat în data de 10.01.1997, care ar fi trebuit să expire în data de 10.01.2007, noul termen fiind 18.08.2007.

46. În baza HCGMB nr.6/25.01.2001 contractele de salubritate trec în administrarea primăriilor de sector.

Această măsură a fost adoptată în baza HCGMB nr.163/1999 prin care s-a stabilit că, în municipiul București, activitatea de salubritate în sectoarele 1, 4 și 5 să fie realizată de către SC REBU SA, iar pentru sectoarele 2, 3 și 6 să fie organizată licitație publică.

47. În anul 2001, în baza HCGMB nr. 6/2001, PMB, Primaria Sectorului 1 și SC REBU SA încheie actul adițional nr.2 prin care se stabilește că de la data semnării acestui act (24.09.2001) Primăria Sectorului 1 se substituie PMB la contractul de prestări servicii pentru serviciul de salubritate prestat în sectorul 1.

48. Ulterior, în data de 01.03.2004, între Primăria Sectorului 1 și SC REBU SA se încheie actul adițional nr.11, care prevede clauze speciale privind durata contractului. Astfel, potrivit art.7 din acest act adițional *“...contractul se prelungește automat cu încă 10 ani, până la data de 18.08.2017... cu excepția cazului în care beneficiarul comunică în scris cu cel puțin 12 luni înainte de expirarea Actului Adițional că nu dorește să-l prelungească.”*

În iulie 2006 Primăria Sector 1 a informat societatea REBU că nu dorește prelungirea contractului, care va înceta în 18.08.2007.

49. Pentru selectarea noului operator al serviciului public de salubritate pe raza sectorului 1, în februarie 2007 Primăria Sectorului 1 a declanșat procedura de licitație publică, în conformitate cu prevederile OUG nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

50. În acest context, Consiliul General al Municipiului București a intervenit pe piață, adoptând hotărârea nr. 94/31.05.2007 privind modificarea și completarea HCGMB nr.6/2001 referitoare la preluarea activității de salubritate în municipiul București de către Consiliile locale ale sectoarelor. În baza HCGMB 94/31.05.2007, la data de 26.06.2007 Primăria municipiului București a încheiat cu SC REBU SA actul adițional nr. 22 la contractul de prestarea serviciului public de salubritate încheiat la

10.01.1997, *prelungind durata contractului „până la data aprobării de către CGMB a strategiei de accelerare a dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice (...) dar nu mai târziu de 18 august 2011”.*

51. REBU a formulat contestație la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor împotriva procedurii de atribuire organizate de către Primăria Sectorului 1. Contestația a fost respinsă. Soluția CNSC este însă desființată de Curtea de Apel București, motivarea fiind aceea că atribuirea contractelor de salubritate nu aparține primăriilor de sector ci PMB. De asemenea, instanța a anulat procedura de atribuire a contractului de concesiune a serviciului public de salubritate a Sectorului 1.

52. Ca urmare, în decembrie 2008 Primăria Sectorului 1 a demarat o nouă procedură de licitație publică pentru selectarea operatorului ce va efectua o parte dintre activitățile serviciului public de salubritate în Sectorul 1. Licitația s-a finalizat prin încheierea unui contract de delegare a gestiunii prestării serviciilor de salubritate pe raza administrativă a sectorului 1 București între Consiliul Local al Sectorului 1 și SC Compania Romprest Service SA.

În baza acestui contract, operatorul privat beneficiază de exclusivitate în efectuarea activităților aferente serviciului public de salubritate în sectorul 1 al municipiului București pentru o perioadă de 25 de ani (art.4 din contractul nr. J077/S/30.06.2008).

53. Potrivit ANRSC (autoritatea competentă să se pronunțe cu privire la interpretarea și aplicarea reglementarilor din domeniul serviciului public de salubritate), investițiile necesare și durata de amortizare a acestora se stabilesc de la caz la caz, în funcție de situația locală a serviciului, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare.

54. Durata de 25 de ani a contractului de achiziție publică, durată considerată de Primăria Sectorului 1 ca necesară pentru amortizarea investițiilor, a fost stabilită prin *Studiul de fezabilitate* adoptat prin HCL al Sectorului 1 nr. 360/21.11.2007, avându-se în vedere, potrivit primăriei, motive de ordin economic, financiar și social. Studiul respectiv are un caracter general și se raportează la întreaga activitate de salubritate de la nivelul municipiului București, fără a conține o identificare clară a investițiilor efective pe care trebuie să le facă operatorul privat pentru desfășurarea activităților concrete ce fac obiectul contractului de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate.

55. Consiliul Concurenței a solicitat Primăriei Sectorului 1 București reducerea termenului de delegare a gestiunii serviciului de salubritate pentru Sectorul 1 al municipiului București la o perioadă care să permită realizarea unui serviciu de salubritate de calitate, fără a distorsiona mediul concurențial din acest domeniu de activitate.

56. În adresa de răspuns, Primăria Sectorului 1 a transmis că, în opinia sa, „nu se impune o modificare a termenului contractului, acesta fiind în deplină concordanță cu prevederile legale și neîncălcând cu nimic principiile liberei concurențe”.

57. Referitor la durata contractului ce urmează a fi încheiat în urma derulării licitației au fost invocate prevederile *Legii serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006*, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia „Durata unui

contract de delegare a gestiunii nu poate fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor, fără a depăși 49 de ani”.

58. În acest context, trebuie precizat faptul că obiectul contractului de delegare a gestiunii serviciului de salubritate pentru Sectorul 1 constă în asigurarea doar a unora dintre activitățile aferente serviciului de salubritate a localităților, respectiv:

- precolectare, colectare și transport al deșeurilor;
- măturat, spălat, stropit și întreținerea căilor publice;
- curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț;
- colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora unităților de ecarisaj;
- colectarea, transportul, depozitarea și valorificarea deșeurilor voluminoase;
- colectarea, transportul, depozitarea deșeurilor rezultate din activități de construcții și demolări.

59. În prezent, Romprest se ocupă de salubritatea Sectorului 1. În opinia Romprest, serviciul de salubritate trebuie să fie atribuit pe o perioadă de 10 – 16 ani, cu drept de prelungire dacă investițiile au durată de amortizare ce depășește această perioadă.

60. Încheierea, în anul 2008, a unui contract de exclusivitate pentru 25 de ani, fără identificarea clară în cadrul studiului de fezabilitate a investițiilor concrete pe care trebuie să le facă operatorul privat pentru desfășurarea activităților ce fac obiectul contractului de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate, blochează accesul pe piață pentru o durată nejustificat de mare.

61. Pe piața serviciului public de salubritate din Sectorul 1 concurența se manifestă în cadrul licitațiilor, astfel că stabilirea unei durate nejustificat de mari a contractului de delegare a gestiunii serviciului constituie o ingerință a autorității publice locale prin care se distorsionează mediul concurențial, favorizând operatorul cu care se încheie contractul public.

b/ Sectorul 2

62. În urma licitației publice organizate de către PMB în anul 1999, serviciul public de salubritate este realizat de către SC Supercom SA (în continuare Supercom), în baza contractului nr. 1128/25.10.1999, încheiat cu PMB.

Potrivit art.7 din acest contract, durata sa era de “5 ani cu drept de prelungire în condițiile în care între timp prestatorului nu i s-a retras autorizația sau nu a trecut sub administrare directă”.

Totodată, potrivit art.8 pct.1 lit.s) din contractul nr.1128/25.10.1999, prestatorul (Supercom) se obligă să respecte “orice reglementare legală ori alt document la care este parte și care tratează prevederi incluse în Caietul de sarcini”.

Totodată, *potrivit art.15 din contract, schimbarea prevederilor legale aplicabile este considerată de către părți ca fiind “forță majoră”.*

63. Contractul inițial a fost modificat printr-o serie de acte adiționale ulterioare, dintre care menționăm:

- Actul adițional nr. 4/11.10.2001 prin care contractul este preluat de Primăria Sectorului 2 București, în baza HCGMB 141/5.07.2001, iar prestatorul (Supercom) este descărcat de drepturi și obligații față de PMB.
- Actul adițional nr.11/21.10.2004 (între PMB, Primăria Sectorului 2 și Supercom) prin care se prelungește valabilitatea contractului pe 5 ani.

64. În ceea ce privește această prelungire a contractului inițial printr-un simplu act adițional, în Raportul de control al ANRMAP, încheiat în data de 21.05.2008 la sediul Primăriei Sectorului 2 București, se constată faptul că, în conformitate cu legislația incidentă în materie, în vigoare la această dată (OUG nr.60/2001, Legea nr.326/2001, OG nr.87/2001, OG nr.71/2002, HG nr.955/2004), *“Primăria Sector 2 București, în calitate de parte contractantă, avea obligația de a reorganiza serviciile de salubritate, în modalitățile și conform procedurilor impuse de actele normative”*. De asemenea, se precizează faptul că *“în nicio situație contractul nu mai putea fi prelungit”* în condițiile legislației în vigoare la acea dată, cu atât mai mult cu cât în cazul rezilierii unilaterale a contractului, autoritatea contractantă era exonerată de răspundere prin clauza de forță majoră prevăzută în contract.

65. În Legea nr. 326/2001 privind serviciile publice de gospodărie comunală se stipulează obligativitatea delegării gestiunii acestor servicii (din care face parte și serviciul public de salubritate). De asemenea, în același raport al ANRMAP se precizează faptul că *“delegarea de gestiune se poate realiza doar în condiții de transparentă, prin licitație publică”*, dispozițiile legale în vigoare la data adoptării actului adițional nr.11/21.10.2004 stipulând obligativitatea realizării licitației publice pentru delegarea serviciului public de salubritate.

66. Actele normative incidente la acea dată au fost ulterior abrogate prin Legea 51/2006, respectiv Legea 101/2006 și prin OUG nr. 34/2006 privind achizițiile publice care au preluat prevederile imperative referitoare la delegarea gestiunii serviciului public de salubritate prin licitație organizată în conformitate cu prevederile OUG nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

67. Concluzia Raportului ANRMAP mai sus menționat este aceea că *“serviciile de salubritate trebuiau reorganizate, iar contractele rezultate din aplicarea procedurilor de reorganizare trebuiau atribuite doar prin aplicarea prevederilor OUG nr.34/2006, această problemă trebuind reglementată iar procedurile declanșate încă de la data de 21.03.2007.”*

68. Conform autorității abilitate să se pronunțe cu privire la interpretarea și aplicarea reglementărilor incidente în materie de achiziții publice, Primăria Sectorului 2 avea obligația de a nu mai prelungi contractul nr.1128/25.10.1999 peste termenul de valabilitate de 5 ani stipulat în contract, iar la momentul intrării în vigoare a OUG nr.34/2006, autoritatea publică locală competentă avea obligația de a derula contractul până la sfârșitul anului 2006, cu obligația corelativă ca în paralel să declanșeze procedurile de atribuire a unui nou contract de delegare a gestiunii serviciului prin licitație publică, în conformitate cu prevederile OUG nr.34/2006.

69. În înțelesul regulilor de concurență, astfel de prelungiri automate ale contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate favorizează, în mod nejustificat, operatorul ce a încheiat contractul nr.1128/25.10.1999, operator care nu mai este supus presiunii concurențiale care ar fi trebuit să se exercite la expirarea

termenului inițial de 5 ani. O astfel de măsură încalcă prevederile art. 9 din Legea concurenței, constituind o intervenție a administrației publice locale prin care se blochează în mod nejustificat accesul pe piață pentru alți operatori decât semnatarul contractului prelungit prin acte adiționale.

c/ Sectorul 3

70. În urma licitației publice organizate de către PMB în anul 1999, serviciul public de salubritate este realizat de către ROSAL SERVIS SRL (în continuare ROSAL), în baza contractului nr. 5066 /09.11.1999, încheiat cu PMB.

Durata sa este de "5 ani cu drept de prelungire în condițiile în care între timp prestatorului nu i s-a retras autorizația sau nu a trecut sub administrare directă". În același timp, potrivit art. 8 pct. 1 lit.s) din contractul nr.1128/25.10.1999, prestatorul (Rosal) se obligă să respecte "orice reglementare legală ori alt document la care este parte și care tratează prevederi incluse în Caietul de sarcini". Totodată, *potrivit art.15 din contract schimbarea prevederilor legale aplicabile este considerată de către părți ca fiind "fortă majoră"*.

71. Contractul inițial a fost modificat printr-o serie de acte adiționale ulterioare, dintre care menționăm:

- în baza HCGMB 141/5.07.2001 se adoptă un act adițional prin care contractul este preluat de Primăria Sectorului 3 București, iar prestatorul (Rosal) este descărcat de drepturi și obligații față de PMB.

- Actul adițional nr.17/20.10.2004 (încheiat între PMB, Primăria Sectorului 3 și Rosal) prin care se prelungește valabilitatea contractului pe 5 ani, cu începere de la data de 09.11.2004. Așadar contractul public încheiat inițial între părți expira în noiembrie 2004.

72. În ceea ce privește evoluția legislației specifice incidente în materia serviciului public de salubritate și în materia achizițiilor publice, se mențin observațiile arătate la Sectorul 2.

73. Potrivit Raportului de control al ANRMAP, încheiat în data de 21.05.2008 la sediul Primăriei Sectorului 3 București, aceasta avea obligația de a nu mai prelungi contractul încheiat în 1999 peste termenul de valabilitate de 5 ani stipulat în contract, iar la momentul intrării în vigoare a OUG nr.34/2006, autoritatea publică locală competentă avea obligația de a derula contractul până la sfârșitul anului 2006, cu obligația corelativă ca în paralel să declanșeze procedurile de atribuire a unui nou contract de delegare a gestiunii serviciului prin licitație publică, în conformitate cu prevederile OUG nr.34/2006.

74. Prelungirea automată a contractului de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate pentru Sectorul 3 favorizează, în mod nejustificat, operatorul ce a încheiat contractul nr. 5066/09.11.1999. O astfel de măsură încalcă prevederile art. 9 din Legea concurenței, constituind o intervenție a administrației publice locale prin care se blochează în mod nejustificat accesul pe piață pentru alți operatori.

d/ Sectorul 4

75. Prin HCGMB nr.163/1999 s-a stabilit că, în municipiul București, activitatea de salubritate în sectoarele 1, 4 și 5 să fie realizată de către SC REBU SA. Astfel, PMB

a delegat serviciul public de salubritate pe raza Sectorului 4 către REBU prin contractul încheiat în data de 10.01.1997. Art.4 alin.(1) din contract prevede o durată inițială de 10 ani, *cu posibilitatea de prelungire în condițiile legii.*

76. Similar situației din Sectorul 1, la data de 18.08.2000, părțile contractante semnează un act adițional, conform caruia [art.7 pct.1] durata contractului este de 7 ani începând cu data semnării actului adițional, cu drept de prelungire în condițiile în care, pe perioada celor 7 ani prestatorului nu i se retrage autorizația. Potrivit art.7 (2) al acestui act adițional “în condițiile menținerii Autorizației pe toată durata celor 7 ani, Contractul se prelungește automat pentru încă 10 ani, în condițiile prezentului act.” Astfel, PMB a intervenit pe piață afectând mediul concurențial prin prelungirea duratei unui contract ce ar fi trebuit să expire în data de 10.01.2007, noul termen fiind 18.08.2007.

77. În anul 2001, în baza HCGMB nr. 6/2001, CGMB hotărăște preluarea activității de salubritate de către sectoarele municipiului București. În data de 14.05.2001 a intrat în vigoare OUG nr. 60/2001 privind achizițiile publice, care prevedea cadrul juridic de atribuire a contractelor de achiziții.

78. PMB, Primăria Sectorului 4 și SC REBU SA încheie actul adițional nr.5/12.08.2002 la contractul încheiat în data de 10.01.1997, prin care se stabilește că de la data semnării acestui act adițional Primăria Sectorului 4 se substituie în drepturi și obligații PMB.

79. La data de 17.05.2004 prin act adițional se stabilește durata contractelor până la data de 18.08.2007, în condițiile actelor normative în vigoare la momentul prelungirii. Acest document este încheiat ulterior intrării în vigoare a prevederilor OUG nr. 60/2001 privind achizițiile publice, ale cărei prevederi se impuneau astfel a fi respectate. După cum se arată în Raportul ANRMAP încheiat în data de 21.05.2008, aceasta implică obligația primăriei de a rezilia contractul după intrarea în vigoare a respectivului act normativ și de a delega serviciul de salubritate cu aplicarea noilor prevederi legislative.

80. Prin același act adițional, durata contractului este stabilită de la data de 15.05.2004 până la data de 18.08.2007, cu posibilitatea de prelungire pe încă 10 ani (până în anul 2017). La acest moment erau în vigoare prevederile OUG nr. 34/2006. La data de 19.12.2006, prin act adițional, se stabilește prelungirea contractului până în 2017, de data aceasta fără referire la legislația în vigoare la data prelungirii.

81. Potrivit Raportului de control al ANRMAP, încheiat în data de 21.05.2008 la sediul Primăriei Sectorului 4 București, aceasta, în calitate de autoritate contractantă, *avea obligația de a nu mai prelungi contractul peste termenul de valabilitate de 10 ani stipulat în contractul inițial, iar la momentul intrării în vigoare a OUG nr.34/2006, autoritatea publică locală în discuție avea obligația de a derula contractul până la sfârșitul anului 2006, cu obligația corelativă ca în paralel să declanșeze procedurile de atribuire a unui nou contract de delegare a gestiunii serviciului prin licitație publică, în conformitate cu prevederile OUG nr.34/2006.*

82. Așadar, potrivit autorității de reglementare abilitată să se pronunțe cu privire la aplicarea legislației din materia achizițiilor publice, *“prelungirea contractului încheiat la data de 10.01.1997 peste termenul stabilit, până în anul 2017, a fost efectuată în*

mod nelegal, actele normative incidente în materie impunând în mod imperativ declanșarea procedurilor de reorganizare și de atribuire a contractului conform prevederilor OUG nr.34/2006”.

83. Prin prelungirea automată a contractului public de delegare a gestiunii serviciului de salubritate pe raza Sectorului 4, în baza actului adițional încheiat în data de 17.05.2004, precum și prin actul adițional încheiat în 19.12.2006 prin care se stabilește prelungirea contractului până în 2017, cu posibilitatea de prelungire pe încă 10 ani, Primăria Sectorului 4 a încălcat prevederile art. 9 din Legea concurenței.

e/ Sectorul 5

84. Delegarea serviciului public de salubritate s-a realizat în conformitate cu contractul încheiat în data de 10.01.1997 între Primăria municipiului București și REBU. Acesta prevedea o durată inițială de 10 ani, cu posibilitatea de prelungire în condițiile legii.

85. Potrivit datelor transmise de către Primăria Sectorului 5 prin adresa înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RG - 5510/16.10.2008, prin HCL al Sectorului 5 București nr. 63/05.11.2001 s-a decis ca începând cu data de 06.11.2001 salubritatea și dezapezirea pe raza acestui sector să fie efectuată de către Administrația Domeniului Public Sector 5.

86. Ulterior, în anul 2008, Primăria Sectorului 5 a inițiat procedurile în vederea delegării gestiunii serviciului de salubritate pe o perioadă de 25 de ani, licitația fiind programată pentru data de 30 iunie 2008. Pentru a justifica durata de 25 de ani pentru delegarea gestiunii serviciului public de salubritate, a fost transmis *Studiul de oportunitate pentru delegarea gestiunii serviciului public de salubritate din Sectorul 5 al municipiului București*, anexa 1 la HCL al Sectorului 5 nr.21/04.04.2008.

În cadrul acestui studiu nu se face o evaluare a investițiilor necesare pentru realizarea activităților pe care trebuie să le efectueze operatorul ci se menționează doar – la Capitolul VI - „Durata estimată a delegării de gestiune:

(1) Delegarea gestiunii activității serviciului public de salubritate, care face obiectul prezentului studiu, este de 25 ani.

(2) Având în vedere că investițiile efectuate de către viitorul operator pentru reabilitarea și dezvoltarea sistemului public de salubritate se vor amortiza de către concesionar pe durata contractului de delegare a gestiunii, considerăm necesară și oportună delegarea gestiunii serviciilor publice de salubritate din Sectorul 5 al municipiului București prin contract de concesiune pe 25 de ani prin aplicarea procedurii licitației publice deschise.”

87. Conform aceluiași studiu de oportunitate, activitățile serviciului public de salubritate din Sectorul 5 care urmau să facă obiectul delegării de gestiune sunt:

- precolectarea, colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor solide, cu excepția deșeurilor toxice, periculoase și a celor cu regim special, de la utilizatorii casnici, persoane fizice și asociații de proprietari, agenți economici și instituții publice, întreținerea curățeniei la punctele de precolectare, desființarea rampelor neautorizate;

- precolectare, colectare, transport și depozitare a deșeurilor voluminoase și nepericuloase, bunuri de uz casnic de folosință îndelungată și a deșeurilor rezultate din activități de construcții, demolări, reparații și amenajări de clădiri, locuințe și spații cu altă destinație decât aceea de locuință;
- preselecția, organizarea reciclării deșeurilor și valorificarea deșeurilor re folosibile;
- deszăpezirea arterelor conform programului avizat de Primăria Sectorului 5 și Administrația Domeniului Public Sector 5.

88. După cum se poate observa, doar o parte dintre activitățile aferente serviciului de salubritate fac obiectul contractului ce urmează a fi încheiat de Primăria Sectorului 5, în timp ce prevederile legale – inclusiv cele privind durata contractelor de delegare a gestiunii au în vedere toate activitățile, iar unele dintre acestea, precum înființarea depozitelor de deșeurii și administrarea acestora, implică investiții mai mari, a căror amortizare în timp este mai îndelungată.

89. Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (CNSC), prin Decizia nr.3299 / 334C7/ 2679, a anulat procedura de licitație organizată de Primăria Sectorului 5 în luna iunie a anului 2008, în vederea delegării serviciului public de salubritate. În motivarea acestei decizii, *CNSC menționează, pe lângă o serie de nereguli privind accesul agenților economici interesați la documentele relevante pentru pregătirea ofertei, faptul ca „durata de 25 de ani apare ca excesiv de mare, nejustificată prin obiectul achizitiei, neargumentată de autoritate și vădit restrictivă pentru operatorii economici specializați în dobândirea unui contract de salubritate a sectorului 5 pentru următorii 25 de ani”*. În aceeași decizie a CNSC se arată că „.....nu se poate afirma nici că o astfel de durată răspunde principiului legal al asigurării eficiente a fondurilor publice, prin aplicarea procedurilor de atribuire de către autoritățile contractante, întrucât este posibil ca, progresul tehnologic pe durata celor 25 de ani să permită altor operatori economici decât contractantul să presteze serviciile la tarife mai economice decât cele stabilite prin contractul ce se încheie în prezent”.

90. Pe piața serviciului public de salubritate din Sectorul 5 concurența se manifestă în cadrul licitațiilor, astfel că stabilirea unei durate nejustificat de mari a contractului de delegare a gestiunii serviciului constituie o ingerință a autorității publice locale prin care se distorsionează mediul concurențial, favorizând operatorul cu care se încheie contractul public.

f/ Sectorul 6

91. Începând cu anul 1999 activitatea de salubritate s-a realizat de către SC Urban SA (în continuare Urban), în baza contractului nr.1153/1999, încheiat cu Primăria municipiului București.

Potrivit art.7 din acest contract durata sa era de “5 ani cu drept de prelungire în condițiile în care pe perioada celor cinci ani, Prestatorul nu i s-a retras autorizația”. Totodată, *potrivit art.16 din contract, schimbarea prevederilor legale aplicabile este considerată de către părți ca fiind “fortă majoră”*.

92. În data de 25.01.2001, prin HCGMB nr.6, se hotărăște preluarea activității de salubritate de către sectoarele municipiului București.

93. Prin actul adițional nr.11/2004 încheiat între PMB, Primăria Sectorului 6 și Urban, se prelungește valabilitatea contractului pentru o perioadă de 5 ani începând cu data de 01.11.2004.

94. Din analiza legislației incidente în materia achizițiilor publice, coroborată cu cadrul legal aplicabil serviciului public de salubritate, ANRMAP – în Raportul de control încheiat în data de 21.05.2008 la Primăria Sectorului 6 București - constată faptul că până la expirarea contractului nr. 1153/01.11.1999, respectiv 26.10.2004, *Primăria Sectorului 6 avea obligația legală de a organiza procedura de atribuire a contractului de salubritate în conformitate cu prevederile OUG nr.60/2001 privind achizițiile publice – aplicabile la data expirării acestui termen. În concluzie, Primăria sectorului 6 avea obligația imperativă de a nu mai prelungi contractul nr. 1153/01.11.1999 peste termenul de valabilitate de 5 ani stipulat în contract.*

95. Din perspectiva Legii concurenței, prin prelungirea automată în anul 2004 a contractului nr.1153/1999 de delegare a gestiunii serviciului de salubritate pe raza sectorului, Primăria Sectorului 6 a favorizat, în mod nejustificat, operatorul Urban. O astfel de măsură încalcă prevederile art. 9 din Legea concurenței, constituind o intervenție a administrației publice locale prin care se blochează accesul pe piață pentru alți operatori.

V. Piața relevantă

96. Instrucțiunile Consiliului Concurenței, aprobate prin Ordinul nr.61/2004, cu privire la definirea pieței relevante, în scopul stabilirii părții substanțiale de piață prevăd: "Piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele sau serviciile care sunt considerate de către consumatori ca interschimbabile sau substituibile, datorită caracteristicilor, prețului și utilizării acestora".

97. Obiectul investigației declanșate din oficiu, prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr.64/26.02.2008, investigație finalizată prin prezenta Decizie, constă în analiza pieței serviciului de salubritate din municipiul București, precum și posibila încălcare a prevederilor art.9 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, de către autoritățile administrației publice locale din municipiul București, prin intervențiile acestora pe piața serviciului de salubritate.

98. Serviciul public de salubritate a localităților¹¹ face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale ori asociațiilor de dezvoltare comunitară, în scopul salubrității localităților.

99. După cum s-a precizat anterior, serviciul de salubritate cuprinde următoarele activități:

a) pre colectarea, colectarea și transportul deșeurilor municipale, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special;

¹¹ Cadrul juridic privind înființarea, organizarea, gestionarea, exploatarea și controlul funcționării serviciului public de salubritate a localităților este stabilit de Legea nr.101/25.04.2006 serviciului de salubritate a localităților (publicată în M. Of. Nr.393/08.05.2006), modificată de OUG nr.92/2007 care prevede că toate responsabilitățile privind salubritatea în București sunt în sarcina primarilor de sector, de la licitație și contractare până la execuția programelor de dezapezire, finanțare și stabilire a sumelor de plată.

- b) sortarea deșeurilor municipale;
- c) organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor;
- d) depozitarea controlată a deșeurilor municipale;
- e) înființarea depozitelor de deșeuri și administrarea acestora;
- f) măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice;
- g) curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț;
- h) colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora unităților de ecarisaj;
- i) colectarea, transportul, depozitarea și valorificarea deșeurilor voluminoase provenite de la populație, instituții publice și agenți economici, neasimilabile celor menajere (mobilier, deșeuri de echipamente electrice și electronice etc.);
- j) colectarea, transportul și neutralizarea deșeurilor animaliere provenite din gospodăriile populației;
- k) colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor rezultate din activități de construcții și demolări;
- l) dezinsecția, dezinsecția și deratizarea.

100. Serviciul de salubritate se realizează prin intermediul unei infrastructuri tehnico-edilitare specifice care, împreună cu mijloacele de colectare și transport al deșeurilor, formează sistemul public de salubritate a localităților. Sistemul de salubritate este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional, care cuprinde construcții, instalații și echipamente specifice destinate prestării serviciului de salubritate.

101. Activitățile specifice serviciului de salubritate se gestionează și se exploatează prin intermediul unor structuri specializate (denumite în continuare operatori), licențiate în condițiile legii.

102. Gestiunea serviciului de salubritate se realizează în condițiile legii¹², prin două modalități, respectiv *gestiune directă sau gestiune delegată*. Alegerea modalității de gestiune a serviciului de salubritate se face prin hotărâri ale consiliilor locale, ale Consiliului General al municipiului București sau ale asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz, în conformitate cu strategiile și programele de salubritate adoptate la nivelul fiecărei localități.

Gestiunea serviciului public de salubritate se face în baza unei hotărâri de dare în administrare, în cazul gestiunii directe sau prin contract, în cazul gestiunii delegate.

103. *Piata relevantă a produsului* cuprinde activitățile ce fac obiectul fiecărui contract de delegare a activităților aferente serviciului public de salubritate, care este parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale ori asociațiilor de dezvoltare comunitară, în scopul salubrității localității.

104. *Piata geografică relevantă* cuprinde aria administrativ teritorială din municipiul București în care operatorul trebuie să-și îndeplinească obligațiile din contractul încheiat cu autoritatea publică locală.

¹² Legea nr. 51/2006 serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare

105. *Piața relevantă* se definește ca fiind piața activităților ce fac obiectul fiecărui contract de delegare a activităților aferente serviciului public de salubritate din aria administrativ teritorială a municipiului București în care operatorul trebuie să-și îndeplinească obligațiile din contractul încheiat cu autoritatea publică locală.

VI. Analiza aspectelor investigate

1. Incidența prevederilor art.9 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată

106. Conform prevederilor art.9 alin.(1) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, „sunt interzise orice acțiuni ale organelor administrației publice centrale sau locale, având ca obiect sau putând avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței în special:

- să ia decizii care limitează libertatea comerțului sau autonomia agenților economici, ce se exercită cu respectarea reglementărilor legale;
- să stabilească condiții discriminatorii pentru activitatea agenților economici”.

107. Legea concurenței nu prevede sancțiuni pecuniare pentru situațiile în care organele administrației publice centrale sau locale încalcă prevederile art.9 din respectivul act normativ.

108. În conformitate cu art.9 alin.(3) din același act normativ „în cazul în care organele administrației publice centrale sau locale nu se conformează deciziei Consiliului Concurenței, acesta are posibilitatea de a ataca acțiunea la Curtea de Apel București”.

109. Potrivit art. 26 lit.k) și m) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, Consiliul Concurenței este abilitat să semnaleze Guvernului cazurile de imixtiune a organelor administrației publice locale în aplicarea acestui act normativ, precum și să facă recomandări Guvernului și organelor administrației publice locale pentru adoptarea de măsuri care să faciliteze dezvoltarea pieței și a concurenței.

110. Pentru ca art. 9 alin. (1) din Legea concurenței să fie aplicabil într-un anumit caz, trebuie să fie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) acțiunea să fie întreprinsă de un organ al administrației publice centrale sau locale;
- b) acțiunea să aibă ca obiect sau ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței.

2. Încălcarea art.9 din lege de către autoritățile publice locale din municipiul București

111. Ca urmare a faptului că:

- a) după expirarea termenului inițial al contractelor de delegare a serviciului public de salubritate, autoritățile publice locale din municipiul București nu au organizat licitații pentru delegarea serviciului (în cazul sectoarelor 2, 3, 4 și 6) ci au optat (în perioada 2004 - 2007) pentru prelungirea contractelor inițiale prin acte adiționale,
- b) Primăria Sectorului 1 a delegat, în anul 2008, serviciul public de salubritate pe o perioadă de 25 de ani, fără identificarea clară a investițiilor concrete pe care trebuie să le facă operatorul privat pentru activitățile a căror gestiune îi este încredințată,

intervențiile autorităților publice locale îndeplinesc ambele condiții pentru a intra sub incidența art. 9 din Legea concurenței, respectiv:

- i) sunt acțiuni întreprinse de autoritățile administrației publice locale (în speță primăriile Sectoarelor 1, 2, 3, 4 și 6) în exercitarea puterii publice cu care sunt investite prin lege și
- ii) au ca efect împiedicarea concurenței pe piața serviciului public de salubritate de la nivelul sectorului aflat în administrarea acestora.

112. Totodată, intenția organizării unei licitații în scopul delegării serviciului public de salubritate de către Primăria Sector 5, în anul 2008, pe o perioadă de 25 de ani, este susceptibilă să afecteze mediul concurențial, respectiv să aducă atingere art.9 din Legea concurenței, în măsura în care această intenție va fi pusă în practică.

113. Delegarea serviciului de salubritate pe perioade mai lungi de timp s-ar justifica în condițiile în care contractul de delegare a gestiunii ar cuprinde și activități precum înființarea depozitelor de deșeurii și administrarea acestora, ceea ce implică investiții mai mari, a caror amortizare în timp este mai îndelungată.

114. Pentru remedierea situației, delegarea serviciului de salubritate trebuie să se facă în condiții transparente și nediscriminatorii, egale pentru toți operatorii (prin organizarea de licitații), fără favorizarea unora dintre acestia ulterior selectării, în mod special prin prelungirea automată a contractelor publice.

115. Perioada pentru care se încheie contractul de delegare a serviciului public de salubritate trebuie să fie determinată în așa fel încât să nu limiteze libera concurență mai mult decât este necesar pentru garantarea recuperării investiției și a unui profit rezonabil.

VII. Observații formulate de părți la Raportul de investigație și poziția Consiliului Concurenței¹³

116. Observațiile Primăriei Sectorului 2

Primăria consideră că nu se poate reține încălcarea art.9 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, pentru încheierea actului adițional nr.11/21.10.2004 ce a prelungit durata contractului de salubritate nr.1128/25.10.1999 cu 5 ani.

Încheierea actului adițional s-a impus cu necesitate, existând cadrul legal ce a susținut o astfel de măsură - legislația actuală prevede organizarea serviciilor de salubritate prin delegarea acestora pe perioade mai mari de timp, fiind reglementat chiar un termen de 49 de ani.

Primăria apreciază că prelungirea actualului contract de salubritate s-a făcut pentru motive de interes public, situație care în opinia sa se încadrează în excepția de la art.2 alin.(1) lit.b) din Legea concurenței.

¹³ PMB și Primăriile Sectoarelor 1, 5 și 6 nu au formulat observații la Raportul de investigație

La nivelul anului 2004 se aflau în curs de elaborare o serie de acte normative și până la finalizarea și intrarea în vigoare a acestora, la nivel municipal nu s-au demarat alte proceduri de achiziție.

În concluzie, Primăria Sectorului 2 consideră că măsura prelungirii termenelor contractuale s-a făcut cu avizul autorităților publice de la nivelul municipiului și al Sectorului 2 și a fost o măsură legală, de natură a răspunde unor interese publice majore prin asigurarea continuității prestării serviciilor de natură a proteja sănătatea publică, mediul etc.

Se fac aprecieri cu privire la verificările efectuate de inspectorii ANRMAP, în februarie 2008, verificări care au vizat situația contractului de salubritate încheiat în 2004.

Primăria face trimitere la dispozițiile art.298 din OUG nr.34/2006 potrivit cărora „*Contractele în curs de executare și procedurile de atribuire în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se definitivează pe baza prevederilor legale în vigoare la data inițierii acestor*” .

117. Poziția Consiliului Concurenței

Referitor la faptul că legislația actuală în domeniul salubrității prevede un termen de 49 de ani, ceea ce în opinia autorității locale justifică prelungirea automată a contractului de delegare a gestiunii serviciului de salubritate, trebuie avut în vedere textul integral al Legii serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, *“durata unui contract de delegare a gestiunii nu poate fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor, fără a depăși 49 de ani”*.

Motivele de interes public major menite să asigure continuitatea serviciului public invocate de către autoritatea publică pentru prelungirea automată a contractului în cauză nu pot, în niciun caz, să se întindă pe o perioadă de 5 ani.

De altfel, potrivit ANRSC, durata unui contract de delegare a gestiunii poate fi prelungită pentru motive de interes general, cu cel mult 2 ani și în cazul în care operatorul, la cererea autorității administrației publice locale și pentru buna executare a serviciului de salubritate, a realizat investiții care nu ar putea fi amortizate în termenul rămas până la expirarea contractului inițial decât printr-o creștere excesivă a tarifelor și taxelor.

Potrivit art.15 din contract, *schimbarea prevederilor legale aplicabile este considerată de către părți ca fiind “forță majoră”*. Pe cale de consecință, părțile contractante ar fi trebuit să aibă în vedere modificările legislative din OUG nr.34/2006.

În ceea ce privește dispozițiile art. 298 din OUG nr.34/2006, legiuitorul a avut în vedere contractul inițial, prelungirea duratei contractului fiind posibilă în condițiile legii, cu respectarea actelor normative în vigoare la momentul prelungirii. Actul adițional de prelungire automată a duratei contractului este încheiat ulterior intrării în vigoare a prevederilor OUG nr.60/2001 privind achizițiile publice, ale cărei prevederi impuneau selectarea operatorului prin licitație.

118. Observațiile Primăriei Sectorului 3

Raportul este fundamentat pe un cadru legislativ eronat, întrucât prin Legea nr. 224/2008, legiuitorul a înțeles să elimine rolul autorităților administrative de la nivelul subdiviziunii administrativ-teritoriale în ceea ce privește gestionarea serviciului de salubritate a localităților, aceste competențe fiind transferate în sarcina CGMB. Pe cale de consecință, Primăria consideră astfel că „autoritățile administrative din subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiului București, în prezent nu mai pot fi subiecți activi ai încălcării art. 9 din Legea concurenței și drept urmare nu pot fi sancționați potrivit legii în cauză.”

Prelungirea actului adițional a fost efectuată în acord cu legislația în vigoare în momentul încheierii actului juridic menționat, în consecință Primăria Sectorului 3 nu se poate face vinovată de încălcarea Legii concurenței având în vedere excepția prevăzută în lege la art. 2 alin. 1 lit. b.

Reprezentanții Primăriei consideră că piața relevantă a fost definită în funcție de o legislație care nu era în vigoare la data producerii faptelor ce intră sub incidența art. 9 din Legea concurenței.

Nu se analizează „caracterul de monopol” al serviciilor de utilități publice astfel cum expres statuează Legea 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice.

119. Poziția Consiliului Concurenței

Raportul de investigație a reținut încălcarea art. 9 din Legea concurenței de către primăria de sector prin prelungirea automată, în anul 2004 (deci anterior intrării în vigoare a Legii 224/2008), a duratei contractului nr. 5066 /11.11.1999 pentru încă 5 ani, respectiv până la data de 11.11.2009 (data expirării duratei inițiale fiind 11.11.2004).

În acest context trebuie menționat faptul că în baza HCGMB 141/5.07.2001 contractul a fost preluat de Primăria Sectorului 3 București, iar prestatorul (Rosal) a fost descărcat de drepturi și obligații față de PMB.

Analiza Consiliului Concurenței a avut în vedere faptul că gestiunea efectivă a serviciului de salubritate a localităților a fost realizată începând cu anul 2001 de către primăriile de sector.

Art.9 alin.1 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, prevede că sunt interzise orice acțiuni ale administrației publice centrale sau locale, având ca obiect sau putând avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței în special:

- să ia decizii care limitează libertatea comerțului sau autonomia agenților economici, ce se exercită cu respectarea reglementărilor legale;
- să stabilească condiții discriminatorii pentru activitatea agenților economici.

Art. 9 alin. (2) stipulează expres faptul că interdicția prevăzută la alin. 1 nu face obiectul aplicării excepției stabilite la art. 2 alin. (1) lit.b).

În analiza cazului s-a avut în vedere evoluția în timp a cadrului legislativ incident în materia serviciului public de salubritate și în materia achizițiilor publice, respectiv faptul că actele normative în vigoare la data încheierii actului adițional au fost ulterior abrogate prin Legea 51/2006, respectiv Legea 101/2006 și prin OUG nr. 34/2006 privind achizițiile publice care au preluat prevederile imperative ale reglementărilor anterioare referitoare la delegarea gestiunii serviciului public de salubritate prin licitație.

Trebuie precizat faptul că *în cadrul investigației Consiliului Concurenței s-a avut în vedere pronunțarea în legătură cu respectarea regulilor de concurență*. În ceea ce privește respectarea legislației în materia achizițiilor publice a fost solicitată poziția autorității în drept să se pronunțe asupra acestui aspect, respectiv ANRMAP. Astfel, potrivit Raportului de control al ANRMAP, încheiat în data de 21.05.2008 la sediul Primăriei Sectorului 3 București, aceasta avea obligația de a nu mai prelungi contractul încheiat în 1999 peste termenul de valabilitate de 5 ani stipulat în contract, iar la momentul intrării în vigoare a OUG nr.34/2006, autoritatea publică locală în discuție avea obligația de a derula contractul până la sfârșitul anului 2006, cu obligația corelativă ca în paralel să declanșeze procedurile de atribuire a unui nou contract de delegare a gestiunii serviciului prin licitație publică, în conformitate cu prevederile OUG nr.34/2006.

În ceea ce privește piața relevantă, Instrucțiunile Consiliului Concurenței, aprobate prin Ordinul nr.61/2004, cu privire la definirea pieței relevante, în scopul stabilirii părții substanțiale de piață prevăd că "Piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele sau serviciile care sunt considerate de către consumatori ca interschimbabile sau substituibile, datorită caracteristicilor, prețului și utilizării acestora". În cadrul Raportului s-a avut în vedere legislația specifică sectorului de salubritate doar pentru înțelegerea corectă a activităților specifice serviciului de salubritate a localităților, conținutul acestora rămânând neschimbat în urma modificărilor aduse legislației.

În ceea ce privește definirea pieței relevante a produsului din perspectiva incidenței regulilor de concurență, pe piețele în care concurența se manifestă cu ocazia organizării licitațiilor piața relevantă este delimitată de obiectul contractului încheiat în urma licitației. Astfel, piața relevantă a fost definită ca fiind piața activităților ce fac obiectul fiecărui contract de delegare a activităților aferente serviciului public de salubritate din aria administrativ- teritorială a municipiului București în care operatorul trebuie să-și îndeplinească obligațiile din contractul încheiat cu autoritatea publică locală.

Analiza Consiliului Concurenței nu contestă exclusivitatea prestării serviciului de salubritate a localităților de către operatorul care a câștigat licitația organizată pentru delegarea gestiunii serviciului. Din contră, se evidențiază faptul că în condițiile în care contractul de delegare a gestiunii serviciului de salubritate se încheie cu un singur operator, concurența între agenții economici se manifestă cu prilejul realizării procedurii de delegare a gestiunii, la prezentarea ofertelor de către societățile interesate.

În acest context, delegarea serviciului de salubritate trebuie să se facă în condiții transparente și nediscriminatorii, egale pentru toți operatorii (prin organizarea de licitații), fără favorizarea unora dintre acestia ulterior selectării, prin prelungirea automată a contractelor publice.

120. Observațiile Primăriei Sectorului 4

Verificările efectuate de Curtea de Conturi nu au evidențiat disfuncționalități privind legalitatea plăților efectuate în temeiul contractului.

Prelungirea contractului prin acte adiționale s-a realizat cu respectarea legislației în vigoare, fără a fi incidente prevederile Legii 101/2006, aceasta intrând în vigoare la data de 8 mai 2007.

Primăria anexează punctul de vedere al operatorului REBU SA – societate notificată de către Primărie, în legătură cu Raportul de investigație.

Potrivit REBU:

- Raportul de investigație se bazează pe concluziile Raportului ANRMAP, având ca obiect legalitatea prelungirii duratei de prestație în cazul contractului pentru salubritate sectorului;
- Argumentele celor două autorități sunt lipsite de temei legal și sunt în totală discordanță cu *actualul* cadru legal;
- Prelungirea duratei contractului de salubritate prin actul adițional nr. 5/2006 s-a făcut în condiții legale;
- Actele efectuate de primăriile de sector privind organizarea de licitații în domeniul salubrității sunt efectuate cu ignorarea tuturor reglementărilor în materie de salubritate;
- Este normal ca anumite contracte pentru servicii publice să conducă la o situație de avantaj pe piața relevantă pentru societatea care a încheiat contractul cu unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- Este naturală situația de quasi-monopol după ce a fost încheiat contractul de salubritate, primăria având obligația de a respecta drepturile deja dobândite prin contract sau prin actele adiționale încheiate;
- Soluția sugerată de Consiliul Concurenței de a organiza forme de concurs de oferte nu respectă drepturile contractate ale prestatorilor ce au contracte în vigoare;
- Raportul de investigație nu face o analiză de fond a condițiilor prevăzute prin contractul încheiat în 1997 între SC REBU SA și PMB, respectiv a duratei acestuia în corelare cu eforturile operatorului.

121. Poziția Consiliului Concurenței

Verificările realizate de către Curtea de Conturi se circumscriu competențelor conferite acestei autorități de legislația în vigoare. În România, singura autoritate competentă să se pronunțe asupra unor eventuale practici anticoncurențiale este Consiliul Concurenței. În concluzie, atribuțiile celor două instituții nu se suprapun și nu se substituie.

În mod eronat, REBU afirmă că „Raportul Consiliului Concurenței se bazează pe concluziile Raportului întocmit de către ANRMAP, având ca obiect legalitatea prelungirii duratei de prestație”. Analiza Consiliului Concurenței s-a realizat din perspectiva regulilor de concurență incidente cu privire la intervențiile organelor

administrației publice locale pe piața serviciului public de salubritate în municipiul București.

Autoritatea de concurență nu s-a pronunțat în legătură cu respectarea legislației în materia achizițiilor publice, în acest sens fiind solicitată poziția autorității în drept să se pronunțe asupra acestui aspect.

Astfel, concluziile ANRMAP în urma acțiunilor de control demarate la începutul lunii februarie 2008 privind modul în care au fost atribuite contractele de salubritate în municipiul București au fost următoarele:

- Contractele de prestare a serviciilor de salubritate în municipiul București au fost prelungite cu încălcarea prevederilor legale în materia achizițiilor publice....;
- Analiza documentelor a evidențiat o serie de încălcări ale legislației în domeniul achizițiilor publice „dintre care unele istorice care au fost perpetuate de-a lungul anilor, cu acordul de voință al autorităților locale”.

Totodată, eronat REBU afirmă că Primăria Sectorului 4 nu avea obligația de a organiza licitație ci de a respecta prevederile contractului încheiat în anul 1997, precum și cele ale actelor adiționale aferente acestuia, considerându-le legale și valide, întrucât durata a fost stabilită prin acordul partilor.

Actele adiționale de prelungire a duratei contractului trebuie să fie încheiate prin acordul părților, *dar mai ales cu respectarea legii în vigoare la data încheierii acestora. Un act juridic încheiat prin acordul părților nu poate fi considerat ca având o forță juridică mai mare decât dispozițiile imperative ale legii.*

În ceea ce privește stabilirea duratei contractului în corelare cu eforturile operatorului, aceasta este o atribuție ce revine în sarcina autorității publice locale care delegă serviciul. Această atribuție se realizează *anterior încheierii contractului*, în baza unei documentații conținând identificarea clară a investițiilor efective pe care trebuie să le facă operatorul privat pentru desfășurarea activităților concrete ce fac obiectul contractului de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate.

În domeniul serviciului de salubritate a localităților concurența se manifestă cu ocazia selectării operatorului în cadrul procedurii de delegare a gestiunii serviciului. În acest context, atunci când autoritatea publică locală optează pentru delegarea gestiunii acestui serviciu, durata contractului poate constitui un factor de distorsionare a concurenței prin limitarea, în mod nejustificat, a accesului potențialilor concurenți la piața serviciului de salubritate a localităților.

Contractele de exclusivitate de lungă durată, respectiv prelungirea automată a duratei acestor contracte, conduc la reducerea presiunilor concurențiale din partea celorlalte societăți interesate să intre pe piață și creează un avantaj nejustificat pentru agentul economic contractant.

În temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) și (4) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată,

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIDE

Art.1. În temeiul art.26 lit. b) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, se constată încălcarea art.9 alin. (1) din aceeași lege, de către:

(1) Consiliul General al Municipiului București¹⁴ și Primarul General al municipiului București¹⁵, prin:

- încheierea, în data de 18.08.2000, a unor acte adiționale la contractele încheiate cu SC REBU SA în 10.01.1997 pentru delegarea serviciului public de salubritate pe aria sectoarelor 1 și 4, ceea ce a afectat mediul concurențial prin prelungirea duratei acestora.

- încheierea, alături de Primăria Sectorului 6, a actului adițional nr.11/2004 la contractul nr.1153/1999, prin care a fost prelungită durata contractului pentru încă 5 ani, respectiv până la data de 01.11.2009.

(2) Consiliul Local al Sectorului 1¹⁶ și Primarul Sectorului 1¹⁷ prin încheierea, în anul 2008, a unui contract de delegare a gestiunii prestării serviciilor de salubritate pentru o durată de 25 de ani, fără identificarea clară a investițiilor concrete pe care trebuie să le facă operatorul privat, ceea ce a blocat accesul pe piață pentru o perioadă nejustificat de mare.

(3) Consiliul Local al Sectorului 2 și Primarul Sectorului 2 prin încheierea actului adițional nr.11/21.10.2004 prin care s-a prelungit durata contractului nr.1128/25.10.1999 pentru încă 5 ani, respectiv până la data de 25.10.2009 (data expirării duratei inițiale fiind 25.10.2004).

(4) Consiliul Local al Sectorului 3 și Primarul Sectorului 3, prin încheierea actului adițional nr.17/20.10.2004 care a prelungit durata contractului public de delegare a gestiunii serviciului de salubritate nr.5066 /11.11.1999 pentru încă 5 ani, respectiv până la data de 11.11.2009 (data expirării duratei inițiale fiind 11.11. 2004).

(5) Consiliul Local al Sectorului 4 și Primarul Sectorului 4, pentru prelungirea succesivă a duratei contractului public de delegare a gestiunii serviciului de salubritate, în baza actului adițional încheiat în data de 17.05.2004 (ce a stabilit durata contractului inițial de la data de 15.05.2004 până la data de 18.08.2007), precum și prin actul adițional încheiat în 19.12.2006 prin care s-a stabilit prelungirea contractului până în 2017, cu posibilitatea de prelungire pe încă 10 ani.

¹⁴ În calitatea sa de autoritate deliberativă a administrației publice locale

¹⁵ În calitatea sa de autoritate executivă a administrației publice locale

¹⁶ În calitatea sa de autoritate deliberativă a administrației publice locale (această mențiune este valabilă pentru consiliile locale din cadrul sectoarelor 1- 6 ale municipiului București)

¹⁷ În calitatea sa de autoritate executivă a administrației publice locale (această mențiune este valabilă pentru primarii sectoarelor 1- 6 ale municipiului București)

(6) Consiliul Local al Sectorului 6 și Primarul Sectorului 6, pentru prelungirea duratei contractului nr.1153/1999 de delegare a gestiunii serviciului de salubritate prin actul adițional nr.11/2004, prin care s-a prelungit valabilitatea acestuia pentru încă 5 ani, începând cu data de 01.11.2004.

Art.2. Se atenționează Consiliul Local al Sectorului 5 și Primarul Sectorului 5 asupra faptului că, în cazul în care se reia procedura în vederea delegării gestiunii serviciului de salubritate pentru o perioadă de 25 de ani, fără identificarea clară în studiul de fezabilitate a investițiilor concrete pe care trebuie să le facă operatorul privat, se creează premisele blocării accesului pe piață pentru o durată excesiv de mare, această măsură este de natură să aducă atingere prevederilor art. 9 din Legea concurenței.

Art.3. Se dispun următoarele măsuri de restabilire a mediului concurențial pentru fiecare dintre cele șase sectoare ale municipiului București, în cazul în care se optează pentru delegarea gestiunii serviciului public de salubritate:

(1) Consiliul Local al Sectorului 1 și Primarul Sectorului 1, în baza unei fundamentări clare și obiective, raportate la activitatea de salubritate ce face efectiv obiectul contractului nr. J077/S/30.06.2008 încheiat cu SC Compania Romprest Service SA, va reanaliza durata acestuia astfel încât să se asigure concordanța între termenul contractului și amortizarea investiției.

(2) Consiliul Local al Sectorului 2 și Primarul Sectorului 2, în solidar cu Consiliul General al Municipiului București și Primarul General al municipiului București vor asigura manifestarea concurenței prin delegarea gestiunii serviciului public de salubritate în baza unei licitații publice, prin care să se asigure transparența și egalitatea de tratament între agenții economici interesați să intre pe această piață;

(3) Consiliul Local al Sectorului 3 și Primarul Sectorului 3, în solidar cu Consiliul General al Municipiului București și Primarul General al municipiului București vor asigura manifestarea concurenței prin delegarea gestiunii serviciului public de salubritate în baza unei licitații publice, prin care să se asigure transparența și egalitatea de tratament între agenții economici interesați să intre pe această piață;

(4) Consiliul Local al Sectorului 4 și Primarul Sectorului 4, în solidar cu Consiliul General al Municipiului București și Primarul General al municipiului București vor asigura manifestarea concurenței prin delegarea gestiunii serviciului public de salubritate în baza unei licitații publice care să asigure transparența și egalitatea de tratament între agenții economici interesați să intre pe această piață;

(5) Consiliul Local al Sectorului 5 și Primarul Sectorului 5, în solidar cu Consiliul General al Municipiului București și Primarul General al municipiului București vor asigura manifestarea concurenței prin delegarea gestiunii serviciului public de salubritate în baza unei licitații publice, prin care să se asigure transparența și egalitatea de tratament între agenții economici interesați să intre pe această piață;

(6) Consiliul Local al Sectorului 6 și Primarul Sectorului 6, în solidar cu Consiliul General al Municipiului București și Primarul General al municipiului București vor

asigura manifestarea concurenței prin delegarea gestiunii serviciului public de salubritate în baza unei licitații publice, prin care să se asigure transparența și egalitatea de tratament între agenții economici interesați să intre pe această piață.

Art.4. Durata contractului de delegare a serviciului public de salubritate încheiat în aplicarea art. 3 din prezenta Decizie trebuie să fie stabilită în baza unei fundamentări clare și obiective, raportate la activitatea de salubritate ce face efectiv obiectul contractului, astfel încât să nu se limiteze concurența mai mult decât este necesar pentru amortizarea investiției.

Art.5. În termen de 90 de zile de la primirea prezentei decizii, autoritățile administrației publice locale identificate la art.3 din prezenta Decizie vor informa Consiliul Concurenței cu privire la demersurile întreprinse pentru punerea în aplicare a măsurilor menționate anterior.

Art.6. În temeiul art.26 lit. k) și m) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, se solicită intervenția instituției prefectului, având în vedere calitatea acestuia de reprezentant al Guvernului pe plan local precum și atribuțiile sale privind serviciile publice din unitățile administrativ-teritoriale, în vederea preîntâmpinării apariției și în alte județe ale țării a unor practici anticoncurențiale similare celor identificate în municipiul București.

Art.7. Se solicită implicarea activă a autorităților cu atribuții de reglementare și supraveghere în domeniul salubrității (ANRSC), respectiv în materia achizițiilor publice (ANRMAP), prin monitorizarea și supravegherea strictă a procedurii de delegare a gestiunii serviciului public de salubritate în concordanță cu prevederile legale incidente în domeniul serviciului public de salubritate a localităților.

Art.8. În cazul în care organele administrației publice locale prevăzute la art.3 nu se conformează prezentei decizii, Consiliul Concurenței, în conformitate cu prevederile art.9 alin.(3) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, se va adresa Curții de Apel București.

Art.9 Prezenta Decizie poate fi atacată la Curtea de Apel București, secția Contencios Administrativ și Fiscal, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art.10. Prezenta Decizie intră în vigoare la data comunicării sale de către Secretariatul General al Consiliului Concurenței.

Art.11. Secretariatul General al Consiliului Concurenței va transmite prezenta Decizie la:

Consiliul General al Municipiului București / Primarul General al municipiului București

Bd. Regina Elisabeta nr.47, Sector 5, București

Consiliul Local al Sectorului 1 / Primarul Sectorului 1

Șos. București – Ploiești nr. 9 – 13

Consiliul Local al Sectorului 2 / Primarul Sectorului 2

Str. Chiristigii nr. 11 – 13, Sector 2, București

Consiliul Local al Sectorului 3 / Primarul Sectorului 3

Str. Parfumului nr. 2 – 4, Sector 3, București

Consiliul Local al Sectorului 4 / Primarul Sectorului 4

Bd. George Coșbuc nr. 6 – 16, Sector 4, București

Consiliul Local al Sectorului 5 / Primarul Sectorului 5

Bd. Regina Elisabeta nr. 29 – 31, Sector 5, București

Consiliul Local al Sectorului 6 / Primarul Sectorului 6

Calea Plevnei nr. 147 – 149, Sector 6, București

Instituția Prefectului Municipiului București

Bd. Regina Elisabeta nr. 47, Sector 5, București

Ministerul Administrației și Internelor

Piața Revoluției nr.1 A, Sector 1, București

Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice

Bulevardul Dinicu Golescu nr. 38, Sector 1, București

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

Str. Romulus nr.6, Sector 2, București

BOGDAN M. CHIRIȚOIU

Președinte